

следва да обясни не само с дългият период между двете преброявания - почти 20 години, но най-вече с демократичните промени на и след 10 ноември 1989 г., които позволиха на ромите да манифестират свободно циганския си произход и принадлежност.

Фактът, че при последното преброяване по официален ред се установява най-голям брой ромско население съвсем не означава, че този брой съответства на обективната действителност. Налице са преки и косвени данни, които подсказват, че и преброяването през 1992 г. не установи точния брой на ромите в България. За да не бъда голословен ще си позволя да се аргументирам.

Ще започна с признака "вероизповедание", понеже той е един от основните етнически показатели по силата на обществено-историческата обвързаност между етническото и религиозното съзнание и самосъзнание на отделните общности. Наистина, преброяванията у нас не дават точната обвързаност на етническия произход и принадлежност с вероизповеданието. Те най-често свързват вероизповеданието с майчиния (матерния) език на преброяваните лица. А, както е известно, между етнически произход и принадлежност, от една страна и майчин (матерен) език, от друга, има съществена разлика, поради което преброителните данни в това отношение не притежават абсолютна достоверност.

Вероизповедание и цигански език

Година	Православни	Католици	Протестанти	Мохамедани
1900	18 215	4	0	71 317
1910	13 724	1	-	62 639
1920	8 985	15	-	52 554
1926	15 591	-	61	66 344
1934 ²⁶	13 323	-	69	67 103
1992 ²⁷	173 809	-	-	112 923

Приведените данни за вероизповедната дислокация на ромите у нас в периода 1900-1992 г., въпреки всички услов-

²⁶ В другите преброявания няма данни по "вероизповедание" и "цигански език" (последният, заедно с турския и татарския езици, се включва в една група).

²⁷ Тук данните се отнасят не за "език" и "вероизповедание", а за "етническа група" и "вероизповедание".